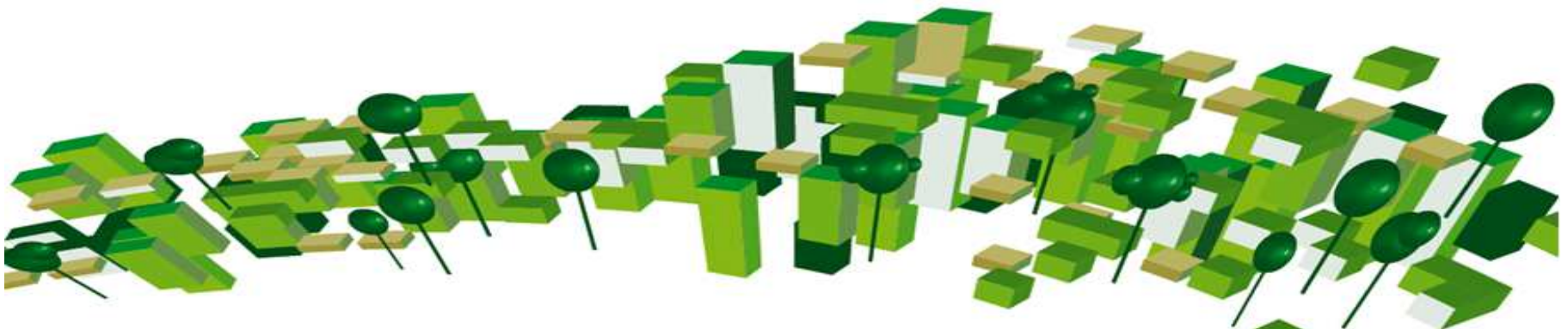

Република Србија
Министарство енергетике,
развоја и заштите животне
средине
Немањина 22-26
11000 Београд
Србија

Republic of Serbia
Ministry of Energy,
Development and
Environmental Protection
22-26, Nemanjina Str.
11000
Serbia

КОРИШЋЕЊЕ СЛАП ИНФОРМАЦИОНОГ СИСТЕМА ЗА ИНФРАСТРУКТУРНЕ ПРОЈЕКТЕ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

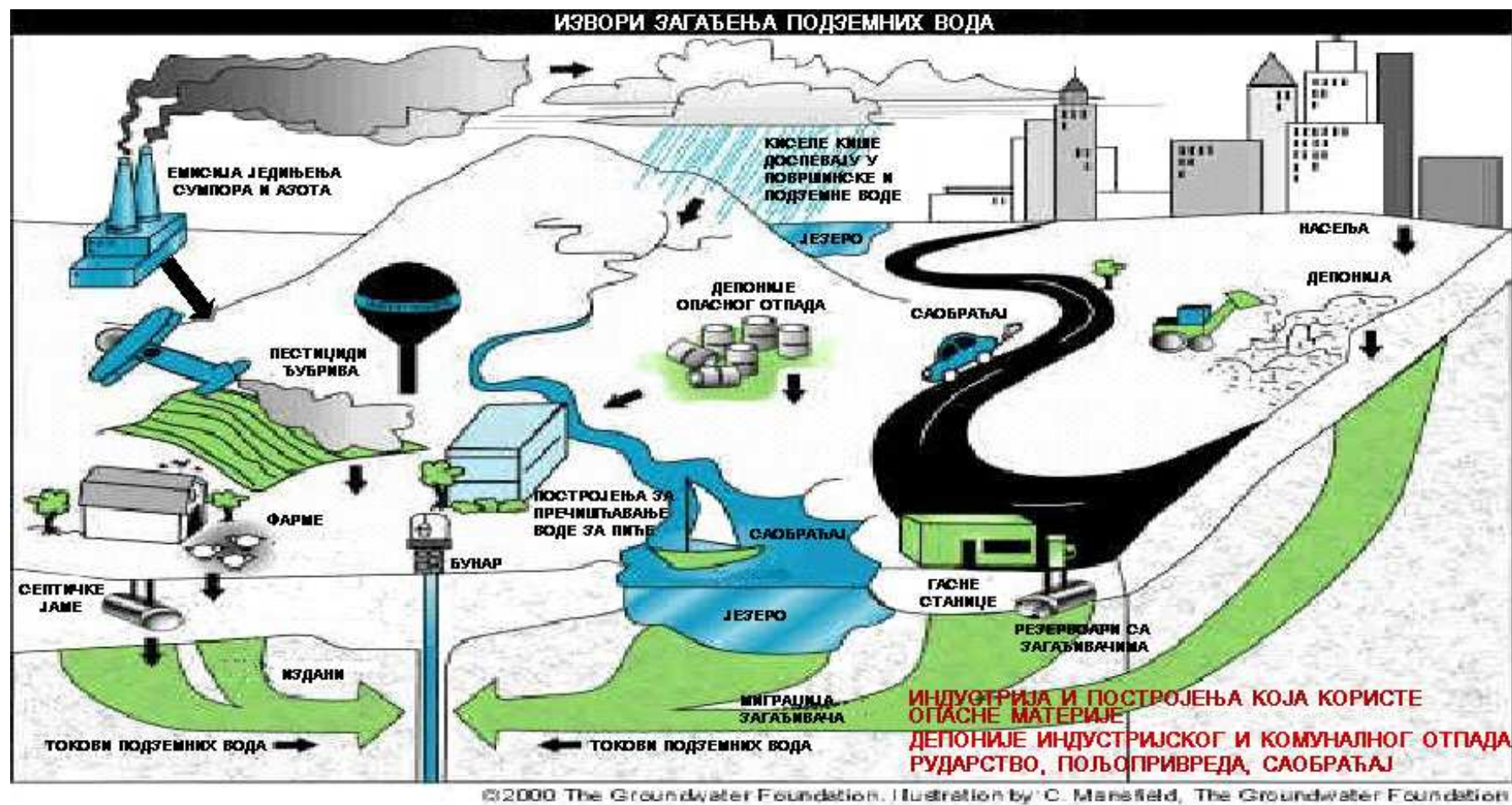
Министарство енергетике, развоја и заштите животне
средине (МЕРЗЖС)
БЕОГРАД, 24. децембар 2012.

САДРЖАЈ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ

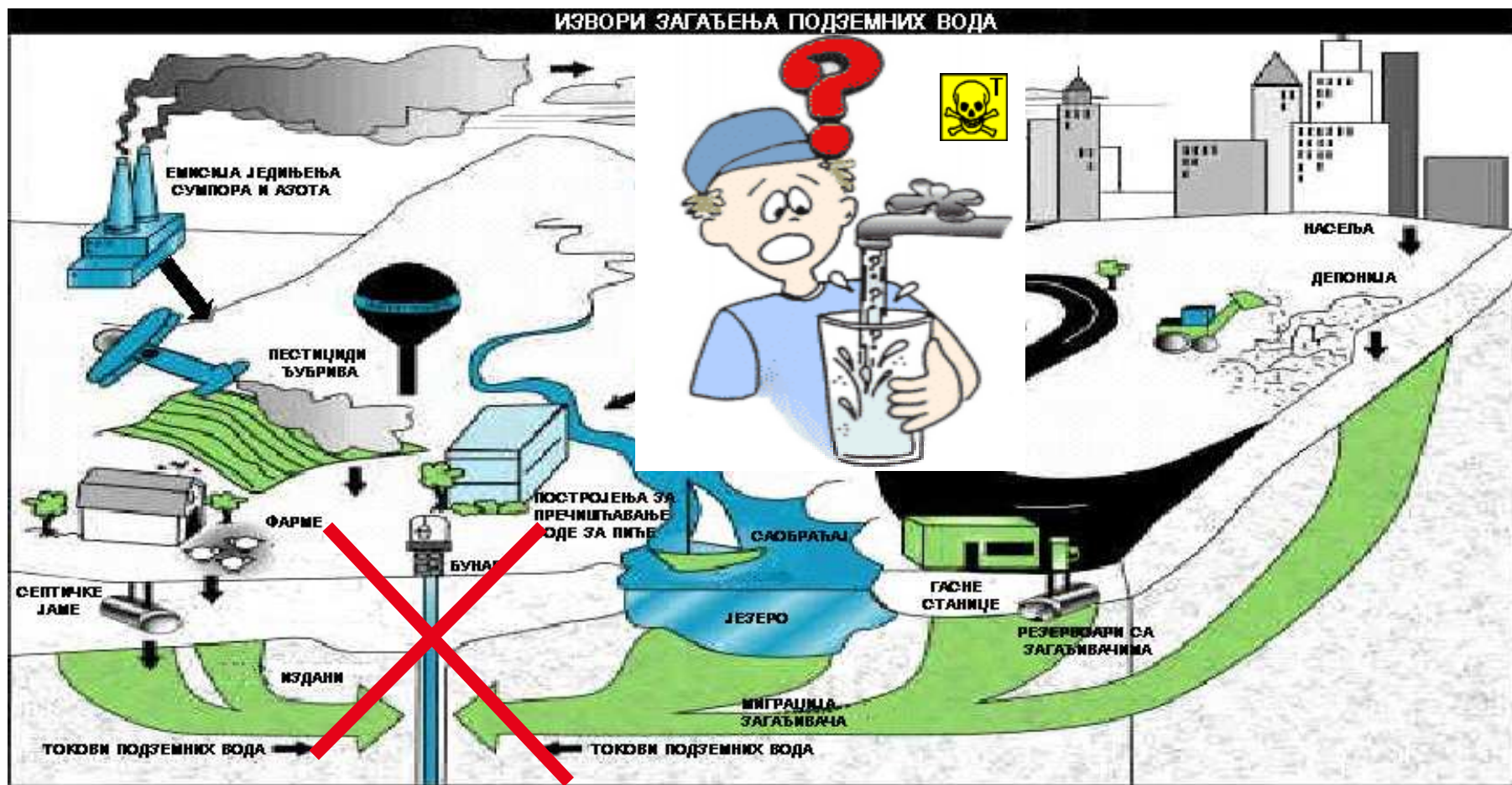
- Стање инфраструктуре у области животне средине
- Могућност финасирања инфраструктурних пројеката из ЕУ фондова
- Процес планирања и програмирања
- СЛАП информативни систем
- Упитник за комунални отпад/отпадне воде
- Ремедијација
- Упитник за ремедијацију
- Препоруке

УВОД

- Велики број насеља у Републици Србији суочава се са проблемима загађења, који су настали као последица индустријског развоја у прошлости, као и других активности.

УВОД

©2000 The Groundwater Foundation. Illustration by C. Mansfield, The Groundwater Foundation.

УВОД

Слика 1. Железара Смедерево

Слика 2. Железара Поско-Поханг, Јужна
Кореја

ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА ИНФРАСТРУКТУРЕ У ОБЛАСТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

- НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ-НПЗЖС (2010-2019)
- Недовољно развијена инфраструктура у области животне средине доводи до прекомерног загађивања ваздуха, воде и земљишта.
- Недостају:
 - постројења за управљање комуналним и опасним отпадом
 - постројења за пречишћавање комуналних и индустријских отпадних вода
 - технолошки поступци и уређаји за смањење загађења ваздуха у индустријском и енергетском сектору
- Проценат домаћинстава која су обухваћена организованим сакупљањем комуналног отпада 2008. године износио је 60 %.
- Не постоје објекти за **третман и одлагање опасног отпада**.
- Не постоји у довољној мери **одвојено сакупљање, сортирање и рециклажа** комуналног отпада
- Проценат домаћинстава **прикључених на јавну канализациону мрежу** 2008. године износио је 35,03%.
- Проценат домаћинстава **прикључених на јавну водоводну мрежу** 2008. године износио је 78,31%.

ЦИЉЕВИ ЧИЈЕ ДОСТИЗАЊЕ ЗАХТЕВА ИНФРАСТРУКТУРНО УЛАГАЊЕ

➤ НПЗЖС за период 2010 -2014 дефинише следеће циљеве:

- За област управљања отпадом:
 - Повећање процента домаћинстава која су обухваћена организованим сакупљањем комуналног отпада на 75% до 2014. године
 - **Изградња регионалних центара за управљање отпадом** у складу са техничким и оперативним захтевима из Директиве о депонијама 99/31/ЕЗ и одговарајућом домаћом законском регулативом
 - Повећање стопе поновног искоришћења и рециклаже амбалажног отпада (стакло, папир/картон, метал, пластика и дрво) на 25% од његове количине
- За област вода:
 - Повећање процента домаћинстава прикључених на **јавну канализациону мрежу** на 65% становника до 2019. године
 - Обезбедити пречишћавање комуналних отпадних вода у насељима у којима постоји организовано снабдевање водом
 - Обезбедити пречишћавање индустријских отпадних вода
 - Обезбедити да **квалитет воде за пиће** у насељима задовољи стандарде квалитета Директиве о води за пиће 98/83/ЕЗ и **проширити централизоване водоводне систем** на изабрана сеоска подручја са незадовољавајућим квалитетом воде

ЦИЉЕВИ ЧИЈЕ ДОСТИЗАЊЕ ЗАХТЕВА ИНФРАСТРУКТУРНО УЛАГАЊЕ

- За област ваздуха:
 - Смањити емисије у ваздух загађујућих материја из постојећих индустријских постројења као и из великих постројења за сагоревање
 - Обезбедити замену опасних хемикалија које се користе у индустријском процесу безбеднијим алтернативним хемикалијама
 - Повећати енергетску и сировинску ефикасност у индустрији и смањити стварање отпада

ПРОЦЕНА ПОТРЕБНИХ УЛАГАЊА У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ НПЗЖС

Процена годишњих улагања за имплементацију Програма (укључујући индиректне трошкове) према подсекторима од 2010-2019. (у милионима евра)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	укупно
отпад	10	36	52	70	138	128	133	139	144	150	1000
енергетика	4	2	54	47	51	141	192	243	227	244	1205
рударство	2	2	0,3	10	12	3	2	2	2	2	37.3
индустрија	2	18	30	20	15	18	21	25	28	31	208
хемикалије	0,5	4	6	6	8	5	5	5	5	5	49.5
транспорт	0,1	1	15	12	12	68	79	94	107	127	515.1
пољопривреда	1	12	14	15	15	11	12	13	15	16	124
земљиште	0,1	2	2	2	2	3	3	3	3	3	23.1
ваздух	0,6	5	7	3	3	3	3	3	3	3	33.6
вода	25	40	50	60	80	108	115	121	127	134	860
природа	2	2	3	1	4	3	3	3	4	4	29
бука	0,3	0,5	1,0	0,9	0,9	1	2	3	4	5	18.6
зрачење	0,4	1	1	1	3	18	18	18	1	1	62.4
Укупно	48	125.5	235.3	247.9	343.9	510	588	672	670	725	4165.6

ИНСТРУМЕНТ ЗА ПРЕТПРИСТУПНУ ПОМОЋ ЕУ Instrument for Pre-Accession Assistance-IPA

- Јединствени претприступни инструмент ЕУ за буџетско раздобље 2007-2013. је објединио дотадашње претприступне инструменте (PHARE, CARDS, ISPA, SAPARD)
- Намен је пружању бесповратне помоћи земљама кандидатима за чланство у ЕУ (Турска, Хрватска, БЈР Македонија, Црна Гора, Србија), као и потенцијалним кандидатима за чланство у ЕУ (Босна и Херцеговина и Албанија)
- Два приоритета:
 - помоћ земљама у испуњавању политичких, економских и критеријума који се односе на усвајање правних тековина ЕУ, као и изградња административних капацитета и јачање правосуђа
 - помоћ земљама у процесу припрема за коришћење структурних и кохезионих фондова након приступања ЕУ
- Централизовани систем управљања фондовима-главни уговарач у управљању фондовима је Делегација ЕУ

КОМПОНЕНТЕ ИПА ЗА 2007-2013

Земље потенцијални кандидати
(централизовани систем, фондовима
се управља из Брисела преко
Делегације ЕУ-ДЕУ)

1. Изградња
институција и помоћ
у процесу транзиције

2. Прекогранична
сарадња

Земље кандидати

+

имају акредитован систем за самостално/
децентрализовано управљања ЕУ фондовима-ДИС, у
почетку са претходном контролом од стране ДЕУ,
после без ње (услов за ИПА V)

3. Регионални развој
(саобраћај, животна средина,
регионална конкурентност и
техничка помоћ)

4. Развој људских ресурса

5. Развој пољопривреде

- ИПА омогућава стицање знања и искуства о правилима за коришћење ЕУ фондова.
- Припрема земаља која имају статус кандидата да програмирају, имплементирају и управљају структурним и кохезионим фондом, који су доступни земаљама чланицама
- Разлика између ИПА компоненти и структурних и кохезионог фонда је у висини доступних финансијских средстава

ОДЕЉЕЊЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ ПРОЈЕКТИМА

- Одељење има две групе:
 - група за припрему пројеката финансираних из ЕУ фондова
 - група за спровођење и праћење спровођења пројеката финансираних из ЕУ фондова
- Задаци одељења су:
 - Идентификација, припрема и спровођење инфраструктурних пројеката у циљу:
 - унапређења стања животне средине у Републици Србији
 - имплементације националног законодавства и стратегија
 - приближавања стандардима ЕУ
 - Координација донаторске помоћи и осталих извора финансирања
- Циљ: **максимална апсорпција финансијских средстава** која су одређена за област заштите животне средине:
 - идентификацијом нових потенцијалних инфраструктурних пројекта
 - пружањем помоћи локалним самоуправама у обезбеђивању средстава за израду потребне планске и техничке документације и изградње
- Селекција пројеката ће се вршити према утврђеним критеријумима, од који је међу најважнијим – **зрелост/спремност пројекта за почетак изградње.**

АКТИВНОСТИ ОДЕЉЕЊЕ У ПРОЦЕСУ ПРОГРАМИРАЊА И ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА

- Учешће у изради Оперативног Програма Економски Развој-ОП ЕР
- Постизање циљева из ОП ЕР-а за приоритетну осу животна средине (ПА 2) кроз 3 мере:
 - М2.1. Управљање отпадом
 - М2.2. Управљање водоснабдевањем и третманом отпадних вода
 - М2.3. Квалитет ваздуха
- Припремљена је листа великих инфраструктурних пројеката (>10 m€)
- Из ИПА I компоненте (Помоћ у транзицији и изградња институција) обезбеђена су средства за израду техничке документације за одређене пројекте са листе из ОП ЕР.
- Идентификација нових инфраструктурних пројеката-програмирање донација

ЛИСТА ВЕЛИКИХ ИНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЈЕКТАТА

Мера	Пројекти	Процењена вредност
Побољшање управљања отпадом	<ul style="list-style-type: none"> Изградња постројења за третман опасног отпада Изградња регионалне депоније “Халово” Изградња регионалне депоније “Каленић” Изградња регионалне депоније Суботица 	€ 11.0 m € 16.6 m € 17.2 m € 21.8 m
Побољшање водоснабдевања и третмана отпадних вода	<ul style="list-style-type: none"> Изградња постројења за третман отпадних вода Лозница Изградња постројења за третман отпадних вода Краљево Изградња постројења за третман отпадних вода Брус Изградња постројења за третман отпадних вода Блаце Изградња постројења за третман отпадних вода Пријепоље 	€ 13.0 m € 30.0 m € 5.0 m € 6.0 m € 15.0 m
Побољшање квалитета ваздуха	<ul style="list-style-type: none"> Реконструкција електростатичког преципитатора у ТЕ Морава и Никола Тесла АЗ 	€ 12.5 m
Техничка помоћ	<ul style="list-style-type: none"> Израда новог пакета програмских докумената Израда техничке документације 	

АЛОКАЦИЈА СРЕДСТАВА ПО МЕРАМА

- Алоцирана средства су недовољна да се финансирају сви пројекти са листе.
- Правило Н+3: ИПА средства за годину Н морају бити исплаћена у наредне 3 године, да не би била враћана ЕУ.
- Спремност пројката-подаци о степену израђене (постојеће) документације.

НЕОПХОДНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ ЗА ПРОЦЕС ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТА И ПРОГРАМИРАЊА

- Припрема у складу са националним законодавством и правилима ЕУ-ИПА.
- Потребна техничка документација:
 - Генерални пројекат
 - Претходна студија оправданости
 - Идејни пројекат
 - Студија оправданости
 - Анализа трошкова и користи (СВА)
 - Локацијска дозвола (подразумева власништво над земљиштем)
 - Студија о процени утицаја на ЖС
 - Главни пројекат
 - Тендерска документација
 - Дозвола за изградњу
 - Остале дозволе у складу са Законом о планирању и изградњи и другим законима из области заштите животне средине
 - ИПА апликациони формулар

ПОДРШКА ИНФРАСТРУКТУРНИМ ПРОЈЕКТИМА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

- Билатерална донација – СИДА, буџет пројекта: 2.500.000 €
- Корисник пројекта: Одељење за управљање пројектима
- Циљ пројекта: побољшање инфраструктурних улагања у заштиту животне средине у Републици Србији.
- Специфични циљеви пројекта:
 - Компонента I (децембар 2010 - мај 2011)
 - детаљни упитници за идентификацију пројекта из области:
 - комунални отпад
 - третман отпадних вода
 - ремедијација
 - Приручник и методологија за приоритизацију пројекта-нацрт
 - Компонента II (јуни 2011 - 2013)
 - надоградња постојећег СЛАП информационог система
 - листа идентификованих инфраструктурних пројекта
 - припрема техничке документације за одабране пројекте са листе
 - дефинисање финансијске конструкције за одабране пројекте са листе
 - изградња инфраструктуре за одабране пројекте са листе

УПИТНИЦИ ЗА СЕКТОР ОТПАД И ОТПАДНЕ ВОДЕ

Основне информације о пројекту	<ul style="list-style-type: none">• Име предлагача пројекта• Статус предлагача пројекта• Пројекта је регионални?• Подаци о предлагачу пројекта• Општине корисници пројекта• Остале инситуције/организације укључене у припрему пројекта• Кратак опис пројекта
Социо-економски и финансијски показатељи	<ul style="list-style-type: none">• Број становника општине или региона• Површина општине или региона• Број домаћинстава општине или региона• Економска развијеност• Укупни трошкови потребни за реализацију пројекта• План обезбеђивања финансијских средстава за реализацију пројекта• Приступачност инвестиције (могућност општине/региона да финасира пројекат)• Ефикасност наплате комуналних услуга• Покривеност (повраћај) трошкова (на основу CBA analize)
Показатељи заштите животне средине	<ul style="list-style-type: none">• Утицај на здравље становништва општине/региона• Приоритет у заштити животне средине

УПИТНИЦИ ЗА СЕКТОР ОТПАД И ОТПАДНЕ ВОДЕ

Технички показатељи	<ul style="list-style-type: none">• Потреба за инфраструктуром• Сложеност пројекта• Тип пројекта
Институционални показатељи	<ul style="list-style-type: none">• Власништво и надлежност над пројектом• Институционални капацитет оператора• Посвећеност општине-региона пројекту
Зрелост (спремност) пројекта	<ul style="list-style-type: none">• Потребне информације о израђеној планској и техничкој документацији

УПИТНИЦИ ЗА СЕКТОР ОТПАД И ОТПАДНЕ ВОДЕ

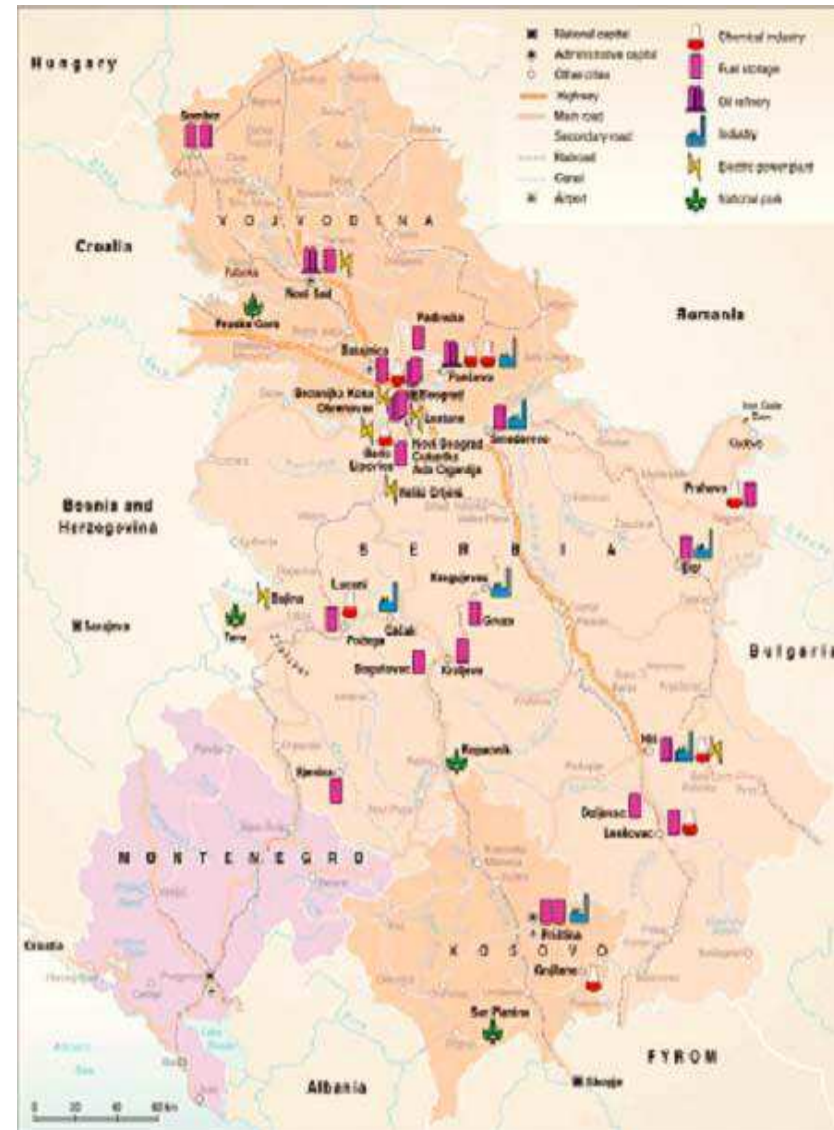
Критеријум	Подкритеријум	Критеријум	Подкритеријум
Заштита животну средине	Е1. Утицај на животну средину	Технички	Т1. Потреба за инфраструктуром
	Е2. Утицај на здравље		Т2. Сложеност пројекта
	Е3. Приоритет у заштити животне средину		Т3. Ризици на пројекту
Финансијски	Ф1. Инвестиција по стновнику		Т4. Демонстрациони потенцијал
	Ф2. Обезбеђена средства	Институционални	И1. Регионални аспект
	Ф3. Покривеност (повраћај трошкова)		И2. Власништво и надлежност над пројектом
Социо-економски	СЕ1. Економска развијеност		И3. Институционални капацитет оператора
	СЕ2. Приступачност инвестиције		И4. Посвећеност општине-региона пројекту
	СЕ3. Ефикасност наплате комуналних услуга		

РЕМЕДИЈАЦИЈА-УВОД

➤ У Републици Србији је утврђено око 440 изразито „црних“ тачака као последица индустријске активности:

- Рударски басен Бор (и Мајданпек)
- Панчево са индустријским каналом:
Рафинерија нафте, Петрохемија и Азотара
- Велики Бачки канал, у околини Врбаса
- Нови Сад, Рафинерија
- Београд: фабрика боја и лакова Дуга,
депонија Винча,
градска канализација
термоелектрана Никола Тесла
- Лозница: Вискоза и фабрика кочница ФАК
- Крагујевац: ФАС (Застава) са фарбаром
- Шабац: Х.И. и фабрика ђубрива Зорка
- Крушевац: Х.И. Жупа и фабрика ФАМ
- Смедерево: железара Сартид
- Суботица: језера Палић и Лудаш
- Зајача: рудник и топионица
- Краљево: Фабрика вагона и Магнохром
- Зајача: рудник и топионица

Слика 3 Мапа значајних црних тачака загађења животне средине у РС

ЗАКОНСКА И ПОДЗАКОНСКИ АКТИ ВЕЗАНИ ЗА РЕМЕДИЈАЦИЈУ

- **Закон о заштити животне средине-ЗЗЖС** (2004, допуњен у мају 2009. године): основни закон који регулише заштиту животне средине у Републици Србији.
- **Санација односно ремедијација**: процес предузимања мера за заустављање загађења и даље деградације животне средине до нивоа који је безбедан за будуће коришћење локације, укључујући уређење простора, ревитализацију и рекултивацију.
- **Уредба о утврђивању критеријума за одређивање статуса угрожене животне средине и приоритета за санацију и ремедијацију** („Службени гласник РС”, број 22/10).
- Критеријими су веома комплексни, потребно познавање великог броја података.
- **Уредба о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологије за израду ремедијационих програма** („Службени гласник РС”, број 88/10).

ЗАКОНСКА И ПОДЗАКОНСКИ АКТИ ВЕЗАНИ ЗА РЕМЕДИЈАЦИЈУ

- **Контаминирана локација:** локалитет на којем је потврђено присуство, опасних и штетних материја узроковано људском активношћу, у концентрацијама које могу изазвати значајан ризик по људско здравље и животну средину.
- Уредбом су утврђене граничне и ремедијационе вредности опасних и штетних материја у земљишту и подземној води, и наведено које су контаминирани локације:
 - одлагалишта отпада
 - локације привредних субјеката-оператера чије загађење проузрокују активне или неактивне инсталације или оператери у чијем су окружењу депоноване опасне материје
 - локације удеса, односно локације загађене услед ванредних догађаја, укључујући и кварове
 - индустријски девастиране локације (brownfield локације)

УПИТНИК ЗА УТВРЂИВАЊЕ КОНТАМИНИРАНИХ ЛОКАЦИЈА

- Упитник за утврђивање контаминираних локација се заснива на аустријској „скрининг” методи, и реализован је у току твининг пројекта **„ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНИХ КАПАЦИТЕТА У УПРАВЉАЊУ ОПАСНИМ ОТПАДОМ”**
- **Канцеларијски рад** - једноставан, лак и јефтин начин да се сакупе подаци о потенцијално контаминираним локацијама, без потребе за великим теренским истраживањима
- Потребне су:
 - опште информације о контаминираној локацији
 - **подаци о врсти и количини загађења на локацији**
 - подаци о утицају контаминираних локација на људе и природне ресурсе
 - подаци о отпаду који је одложен на депонији/ сметлишту или
 - подаци о производњи на индустријско/комерцијалној локацији или
 - подаци о осталим локацијама
 - додатна рубрика у случају да су вршена испитивања на локацији (ПРЕЛИМИНАРНА истраживања, Главна истраживања или Извршена ремедијација)

УПИТНИК ЗА УТВРЂИВАЊЕ КОНТАМИНИРАНИХ ЛОКАЦИЈА

Општи подаци о контаминираној локацији	<ul style="list-style-type: none">• Назив локације, округ, општина• Надлежни орган, службено лице, порекло података• Датум попуњавања, адреса• Географске координате, број катастарске парцеле
Подаци о врсти и количини загађења на локацији	<ul style="list-style-type: none">• Тип локације: Депонија/сметлиште, Индустријско/комерцијална локација и Остале локације• Количина загађења: Запремина, Површина, Дубина• Физичко стање загађујућих материја• Временски статус загађујућих активности• Почетак загађења (година) и Период трајања загађења• Ниво испитивања локације
Подаци о утицају контаминираних локација на људе и природне ресурсе	<ul style="list-style-type: none">• Ризици од загађења: Изложеност људи и Ризици по ресурсе• Могућност плављења локације• Удаљеност површинских вода (km)• Удаљеност изворишта водоснабдевања (km)• Удаљеност осетљивог окружења (km)• Удаљеност објекта (km): појединачни објекти, насеља• Планирана намена

УПИТНИК ЗА УТВРЂИВАЊЕ КОНТАМИНИРАНИХ ЛОКАЦИЈА

У случају да су вршена испитивања на локацији (ПРЕЛИМИНАРНА истраживања, Главна истраживања или Извршена ремедијација)	<ul style="list-style-type: none">• Главне врсте загађујућих материја на контаминираној локацији• Медијуми на којима су вршена истраживања
Подаци о отпаду који је одложен на депонији/ сметлишту	<ul style="list-style-type: none">• Врста отпада који је одложен:• Опис отпада који је одложен• Доњи непропусни слој: не постоји, природни или синтетички
Подаци о производњи на индустријско/комеријалној локацији	<ul style="list-style-type: none">• Активности (П или У) и Класа локације (1, 2, 3) на основу групе, делатности или постројења релевантног за загађење дате у Прилогу• Опис узрока загађења• Број запослених у одговарајућим периодима производње
Остале локације	<ul style="list-style-type: none">• Војна локација, Зона погођена ратом, Локација на којој је изливена нафта, Локација на којој је изливена нека опасна материја, Нуклеарна операција или Остало

УПУТСТВО ЗА ПОПУЊАВАЊЕ УПИТНИКА

- **Тип локације и количина загађења:** Овај податак је обавезан.
- Уколико индустријско земљиште обухвата и депонију, лице које попуњава упитник мора одлучити да ли је корисно одвојено пријављивање (као једна или две сумњиве локације).
- Нејасноће при класификацији сумњиве локације треба навести у рубрици за **Коментар**.
- **Количина загађења:** Запремина (m^3) Површина (ha) Дубина (m).

РЕМЕДИЈАЦИЈА-СЛАП ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

Моји пројекти Извештаји

На овој страни можете преузети извештаје у PDF или Excel формату, који се базирају на подацима о инфраструктурним пројектима унетим од стране општина и регионалних развојних агенција.

На овој форми је приказан филтер који вам омогућава сузјавање листе пројеката у извештајима. Уколико изаберете одређени критеријум из филтра он ће вам омогућити да видите само оне пројекте који испуњавају тај услов. Уколико изаберете више критеријума, добићете ужу листу пројеката. Тиме можете да извршите веома широку претрагу свих пројеката. Одређени извештаји користе параметре које су дефинисани у филтеру, они у опису имају назнаку да користе филтер. Уколико оставите празан филтер, сви пројекти ће бити приказани.

Изаберите упитник: СЛАП 2.0 Информациони систем ППД

Сектор пројекта: ENV - Ремедијација Тип пројекта: Сви типови

Изабрани сектор: Сви типови

Остале локације
Ремедијација индустријских локација
Ремедијација сметлишта

Општине

- ☐ Ада
- ☐ Александровац
- ☐ Алексинац
- ☐ Алибунар
- ☐ Апатин
- ☐ Аранђеловац

Документи

- ☐ IPPC дозвола
- ☐ Власништво над локацијом
- ☐ Генерални пројекат
- ☐ Генерални урбанистички план
- ☐ Главни пројекат
- ☐ Грађевинска дозвола

2. Социо-економски и финансијски показатељи

1. Број становника општине/региона
2. Површина општине/региона
3. Број домаћинстава општине/региона
4. Економска развијеност*
5. Укупни трошкови потребни за реализацију пројекта
6. Број корисника пројекта у општини/региону
7. Обезбеђена финансијска средства за реализацију пројекта*
8. Планирана финансијска средства за реализацију пројекта
9. Приступачност инвестиције (могућност општине/региона да финансира пројекат)
- 10.
11. Покривеност (повраћај) трошкова*

3. Показатељи заштите животне средине

- 1.
3. Идентификација приоритета за санацију и ремедијацију
- 2.

4. Технички показатељи

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

5. Институционални показатељи

1. Власништво и надлежност над пројектом
- 2.
- 3.
- 4.

6. Зрелост (спремност) пројекта

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
5. Регионални просторни план или Општински просторни план
6. Стратешка процена утицаја на животну средину за Регионални просторни план или Општински просторни план
7. Генерални урбанистички план
8. Стратешка процена утицаја на животну средину за Генерални урбанистички план
9. План генералне регулације или План детаљне регулације
10. Стратешка процена утицаја на животну средину за План генералне регулације или План детаљне регулације

ПРИЛОГ А

➤ Листа привредних делатности или постројења значајних за загађења

ОБЈЕКТИ

Прилог А – Метода провере: групе, делатности или постројења релевантна за загађење (индустријске/комерцијалне локације)

Група	Тип	Класа локације
СЕКТОР Рударство		
ОБЛАСТ 05 Експлоатација угља		
ГРАНА 05.1 и ГРУПА 5.10 Експлоатација каменог угља и антрацита	П	2
ГРАНА 05.5 и ГРУПА 5.20 Експлоатација лигнита и мрког угља	П	2
ОБЛАСТ 06 Експлоатација сирове нафте и природног гаса		
ГРАНА 06.1 и ГРУПА 06.10 Експлоатација сирове нафте	П	2
ГРАНА 06.2 и ГРУПА 06.20 Експлоатација природног гаса	П	2
ОБЛАСТ 07 Експлоатација руда метала		
ГРАНА 07.1 и ГРУПА 07.10 Експлоатација руда гвожђа	П	2
ГРАНА 07.2 Експлоатација осталих руда метала само група	П	1
07.21 Експлоатација руда урана и торџума		
ГРАНА 07.2 Експлоатација осталих руда метала само група	П	2
07.29 Експлоатација руда осталих црних, обојених, племенитих и других метала		
ОБЛАСТ 08 Остало рударство		
ГРАНА 08.1 Експлоатација камена, песка, глине и других сировина за грађевинске материјале са групама	П	3
08.11 Експлоатација грађевинског и украсног камена, кречњака, гипса, креде		
08.12 Експлоатација шљунка, песка, глине и каолина		
ГРАНА 08.9 Експлоатација осталих руда и камена са групама	П	2
08.91 Експлоатација минерала, производња минералних ђубрива и хемикалија		
08.92 Експлоатација тресета		
08.93 Експлоатација натријум-хлорида		
08.99 Експлоатација осталих неметалних руда и минерала		
СЕКТОР Прерађивачка индустрија		
ОБЛАСТ 10 Производња прехранбених производа		
ГРАНА 10.1 Прерада и конзервисање меса и производа од меса са групама	П	2
10.11 Прерада и конзервисање меса		
10.12 Прерада и конзервисање живинског меса		
10.13 Производња месних прерађевина		
ГРАНА 10.2 и ГРУПА 10.20 Прерада и конзервисање рибе, љускара и мекушаца	П	2
ГРАНА 10.3 Прерада и конзервисање воћа и поврћа са групама	П	3
10.31 Прерада и конзервисање кромпира		
10.32 Производња сокова од воћа и поврћа		
10.39 Остала прерада и конзервисање воћа и поврћа		
ГРАНА 10.4 Производња биљних и животињских уља и масти са групама	П	3
10.41 Производња уља и масти		
10.42 Производња маргарина и сличних јестивих масти		
ГРАНА 10.5 Производња млечних производа са групама	П	3
10.51 Прерада млека и производња сирева		
10.52 Производња сладолеза		

Електране у оквиру ГРУПЕ 35.11 Производња електричне/топлотне енергије у термоелектранама и топланама коришћењем чврстих, течних и гасовитих горива) и други објекти		
Електрана на угљ	П	2
Електрана на гас	П	2
Електрана на нафту	П	2
Остале електране које користе фосилна горива	П	2
Пумпрана	П	2
Плинара	П	1

Локација за путнички и комерцијални превоз		
Железничка станица	У	2
Аеродром	У	2
Лука или пристаниште	У	2
Шпедитерско складиште	П	3

Складиштење супстанци које су опасне за земљиште и воду		
Складиште течног гаса	У	3
Складиште горива и минералног уља	У	2
Складиште растварача (хлорисани угљоводонички-СНС)	У	1
Складиште опасних хемикалија (средства за чишћење, киселине, базе, растварачи, феноли, цијаниди, пестициди, хербициди, фунгициди, сирће, чврсте супстанце и сл.)	У	2
Складиште са застарелим хемикалијама	У	2
Складиште мунџије	У	2
Складиште радиоактивног материјала	У	1
Стовариште грађевинског материјал, грађевинске механизације или пратећих средстава (гориво, уље, маст, антифриз)	У	3
Складиште других супстанци опасних за земљиште и воду*	У	3

Објекти за услужне делатности		
Перионица веша	У	3
Радња за хемијско чишћење	У	1
Радња за друге услуге чишћења (тепих, намештај)	У	2
Штампарија	П	2
Фотографска радња или лабораторија	У	3

Објекти за сервисирање моторних возила		
Ауто-механичарска радионица	У	3
Бензинска пумпа	У	2
Ауто-лакхерска радионица	У	2
Остали ауто-сервиси	У	3
Рециклажно двориште	У	2

ПРИОРИТЕТИ ЗА РЕМЕДИЈАЦИЈУ

- Контаминирани локације се класификују у три категорије:
 - категорија А: Локација која није релевантна за класификацију као потенцијално контаминирана локација ⇒ **није међу приоритетима за ремедијацију**
 - категорија Б: Локација релевантна за класификацију као потенцијално контаминирана локација ⇒ **потенцијално могућа као приоритет за ремедијацију**
 - категорија В: Локација која има висок ниво потенцијалног загађења ⇒ **има приоритет за ремедијацију** (могућност контаминације велика, потенцијална опасност по животну средину средња или велика, па је неопходна хитна верификација загађења или предузимање хитних активности на ремедијацији)
- Ако је доказ довољан (категорије Б и В) ➡ упис у регистар потенцијално контаминираних локација.

да

ОПАСАН ОТПАД

не

са доњим непропусним
слојем

без доњег непропусног
слоја

Било која врста
отпада
>1.000.000 m³

Рударски
отпад
>1.000.000 m³

Грађевински
отпад
>100.000 m³

Грађевински
отпад
10.000-100.000 m³

Комунални отпад
и индустријски/ко-
мерцијални отпад
>10.000 m³

Рударски и
грађевински
отпад
<10.000 m³

да

не

да

не

да

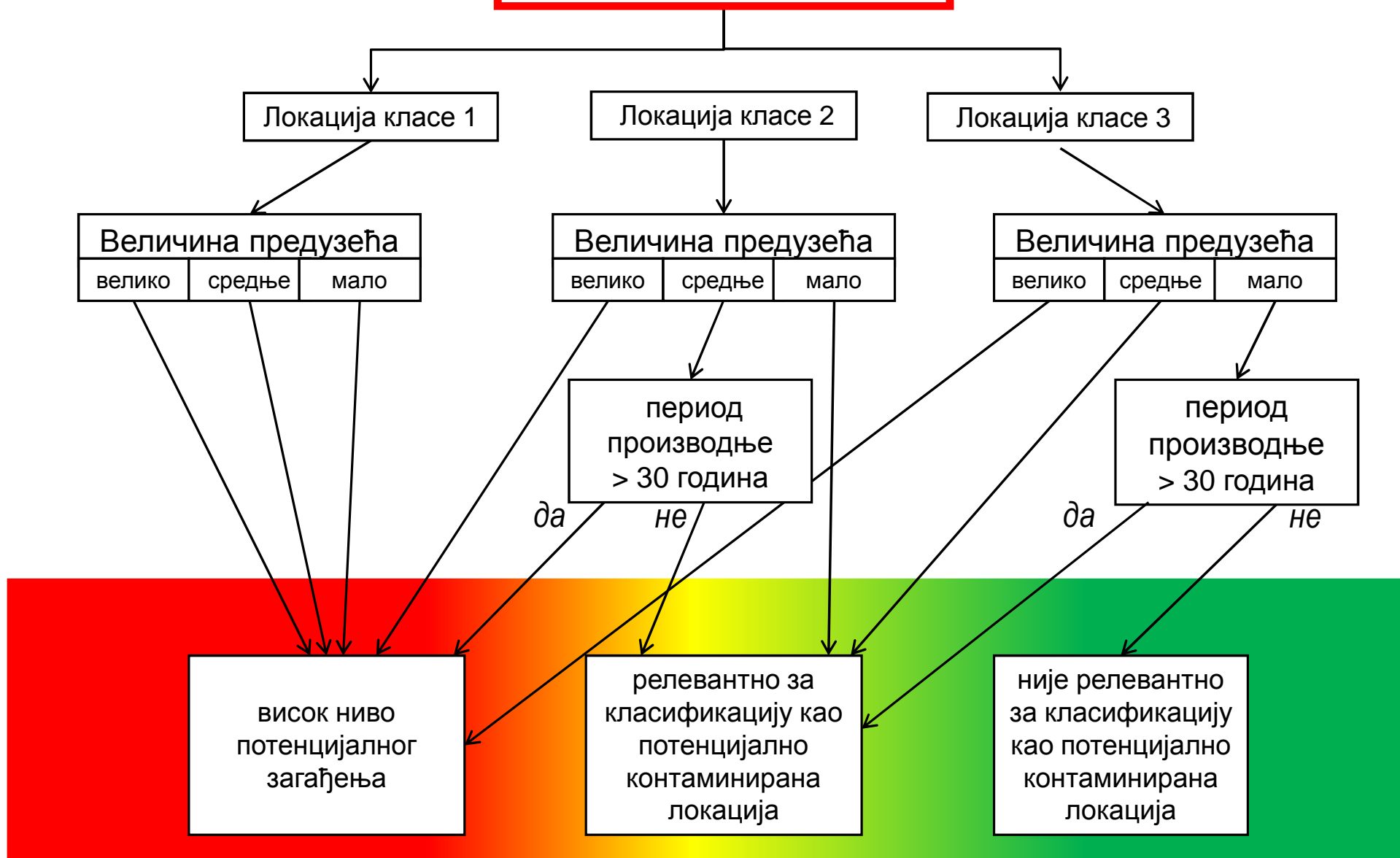
не

висок ниво
потенцијалног
загађења

релевантно за
класификацију као
потенцијално
контаминирана
локација

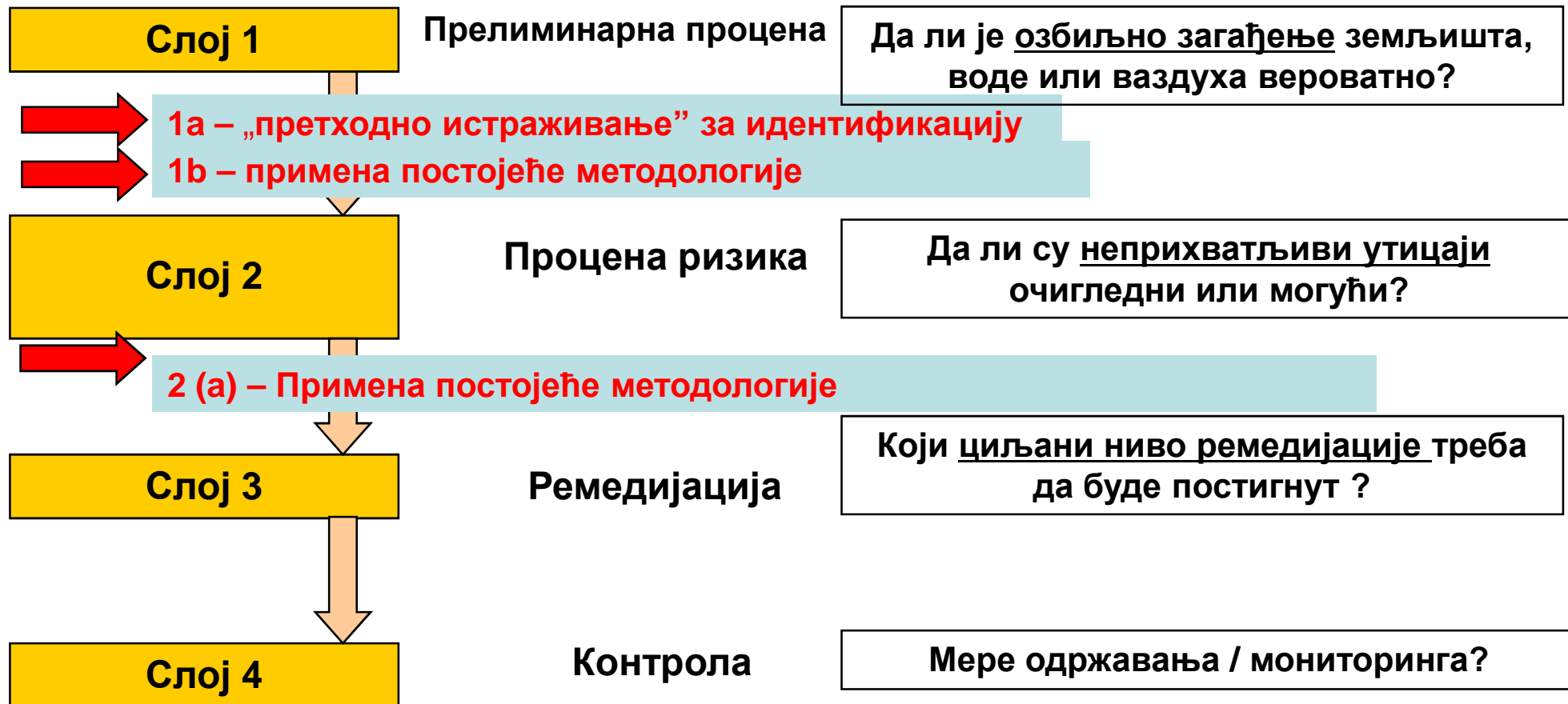
није релевантно
за класификацију
као потенцијално
контаминирана
локација

Врста локације

ИЗБОР ПРОЈЕКТА РЕМЕДИЈАЦИЈЕ

Текућа активност: Оквир – Слојевити приступ

АКТУЕЛНИ ПРОЈЕКТИ РЕМЕДИЈАЦИЈЕ

- Ремедијација у Борском округу (WB, EBRD, UNDP, домаћи извори)
- Велики Бачки канал (МИСП-**Municipal Infrastructure Support Programme** ИПА 2008, НИП, билатералне донације влада Холандије и Норвешке, УНДП, ФЗЖСС, Фонд за капиталне инвестиције Војводине, Воде Војводине)
- Ревитализација Палићког и Лудашког језера (домаћи извори)
- Индустијски канал отпадних вода Панчево (донација владе Италије)
- ИПА 2010: ППФ 4 (Project Preparation Facility)-израда техничке документације за инфраструктурне пројекте за наредни Оперативни Период:
 - ремедијација Великог Бачког канала
- **„Фиат аутомобили Србија” (бивша „Застава”)** у Крагујевцу: опасни отпад је уклоњен из фабричког круга, а урађена ремедијација контаминираног земљишта око хала фарбаре и лакирнице (угљоводоници).
- Нафтна индустрија Србије врши реконструкцију зауљене канализације у рафинерији нафте у Новом Саду, као и ремедијацију контаминираног земљишта у **рафинеријама нафте Панчево и Нови Сад**

ПРЕПОРУКЕ

- Подизати свест о значају заштите животне средине
- Јачати капацитете за идентификацију, припрему и спровођење пројеката
- Припремати техничку документацију за инфраструктурне пројекте
- Повећати издвајање средстава за финансирање
- Побољшати координацију између надлежних институција, донатора, банака и општина

ХВАЛА НА ПАЖЊИ

Др ВЛАДИЦА БОЖИЋ
саветник

МИНИСТАРСТВО ЕНЕРГЕТИЈЕ, РАЗВОЈА И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ
СРЕДИНЕ

vladica.bozic@merz.gov.rs

По мери природе